

„Őshonos juhajták” a Deákban

2024. október 24-én a Kispesti Deák Ferenc Gimnázium „Nem középkorok fokon” előadássorozat egyik legérdekesebb prezentációját hallgathattuk meg a **Belgrádi Egyetem Állatorvosi Karának tanárától, Becskei Zsolttól**, aki az őshonos juhajtákról tartott tájékoztatót. Az előadás címe: *„Juhajták múltja, jelene, jövője a Kárpát-medencében”*.

Az előadásból többek között megtudhattuk, hogy

- Az ember által egyik legrégebben házasított állat a juh, melynek húsa, teje és gyapja is felhasználható. 1,27 milliárdra becsülik az állományát a Földön.
- Képet kaptunk a *biodiverzitás*, vagy biológiai sokféleség fogalmáról és fontosságáról.

- Megtudtuk, hogy a juhok 7 %-a kihalt , 17 %-a veszélyeztetett és 17 %-a ismeretlen státuszú.
- A populáció száma az elmúlt 13 év alatt 1/3-ára csökkent.
- Szerbiában 14 őshonos faj él a legszámosabb a sjenicai juh, míg Magyarországon csak 7.
- A juhoknak 12 %-át vágják vágóhídon.
- Az emberek éves juhhúsfogyasztása átlagosan mindössze 1 kg.
- A tradicionális konyhában megtaláljuk a szárított juhhúst, a juhtúrót és a juhsajtot.
- A gyapjú nagyon értékes nyersanyag, készül belőle többek között szőnyeg, faldísz, zokni.
- Szó esett a konzervációs tervről, melynek feladata, a genetikai változatosság csökkenésének és az élőhelyek pusztulásának megfékezése. Ezen belül
 - in situ - azaz a természetes környezet megőrzése
 - ex situ – a fajok természetes helyén kívüli védelme
 - in libro – korszerű biotechnológiai módszerek

Érdekeségek az előadásból:

- A házasítás előtt a juh szőrös állat volt, nem gyapjas. Fiziológiai és pszichológiai változáson mentek keresztül.
- Az elődök lényegesen kevesebb tejet adtak.
- Az őshonos fajok rendelkeznek úgynevezett adaptációs tulajdonsággal, ami azt jelenti, hogy egymáshoz nem hasonlóak a változatos klimatikus körülmények hatására.
- Lipei juhok ma már viszonylag alacsony létszámmal rendelkeznek.
- Pulikutya nélkül nem beszélhetünk juhról, mivel főleg terelőszerpet kapnak mégpedig a nyáj összeterelése a legfontosabb feladatuk.

Személyes benyomás:

- *Sok olyan ismeretet adott át, amely hétköznapi ember számára nem feltétlenül köztudott.*
- *A Tanár úr örült feltett kérdéseknek, melyre pontos, érthető magyarázatot adott.*
- *Végig fent tudta tartani a társaság érdeklődését, nem is vettük észre az idő múlását.*

- *A téma eredetileg nem volt túl megnyerő számomra, de az előadó kisugárzása és az ő szenvedélyessége a téma iránt magával ragadott. Örülök, hogy jelentkeztem és ha nem is leszek juhtenyésztő, de fokozott érdeklődéssel figyelem a témával kapcsolatos híreket.*

A program az MTA Alumni program támogatásával valósult meg.